

PREDSTAVUJEME VÁM REGIONÁLNE PERIODIKUM

Veľká

Časopis o mestskej časti Popradu - o Veľkej

Časopis Veľká vznikol na základe dobrovoľnej iniciatívy. Jej cieľom je vytvoriť periodikum, ktoré by sa stalo obrazom života vo Veľkej. Je to dobrovoľný a neziskový projekt. Vydavateľom je spoločnosť Best media spol. s r. o., ktorá vznikla a pôsobí vo Veľkej 10 rokov.

Z čísla 1/2021 sme vybrali niekoľko bibliografických záznamov:

„Dedičstvo otcov zachovaj nám, Pane!“ : (časť 01) / Autor článku nie je uvedený.

In: Veľká. - ISSN 2585-8602. - Roč. IV, č. 01 (2021), s. 06-07

Kostol sv. Jána evanjelistu (Poprad-Veľká, Slovensko); kostoly; architektonické detaily; nástenné maľby; Veľká (Poprad, Slovensko); články

75. výročie spojenia do jedného mesta / Rastislav Ovšonka.

In: Veľká. - ISSN 2585-8602. - Roč. IV, č. 01 (2021), s. 14-15

dejiny miest; mestá; Veľká (Poprad, Slovensko); Poprad (Slovensko); články

Letisko Poprad - Tatry : možnosti aktuálneho rozvoja letiska časť 04 / Oskár Jančár.

In: Veľká. - ISSN 2585-8602. - Roč. IV, č. 01 (2021), s. 13

Letisko Poprad-Tatry (Poprad, Slovensko); letiská; mestá; Veľká (Poprad, Slovensko); Poprad (Slovensko); rozhovory

75. výročie spojenia do jedného mesta

Pred 75 rokmi, 28. januára 1946, sa dovtedy samostatné obce Veľká a Spišská Sobota „vytratili“ už aj z máp. Vedenie mesta Poprad v tento deň odsúhlasilo nové názvy jednotlivých častí: Poprad, Poprad-Veľká, Poprad-Svit (Svit sa stal k 1. januáru 1946 na pár mesiacov súčasťou Popradu.), Poprad-Spišská Sobota, Poprad-Kvetnica a určilo aj čísla jednotlivých poštových úradov: Poprad 1 (Poprad, hlavná pošta), Poprad 2 (staničná pošta), Poprad 3 (Spišská Sobota) – dnes už táto pošta neexistuje, Poprad 4 (Veľká).

Okresný národný výbor v Poprade

Číslo: 2445/1945
 Na žiadosť doplnenú o výpis z katastra
 obcí podľa § 10. zákona č. 244/1945

V Poprade dňa 31.7.1945.

Vec: Spojenie obcí Poprad, Veľká a Sp. Sobota,
 slúčenie v jednu politickú obec.

8. prílohy.

Povereníctvo SNR pre veci vnútorné
 v Bratislave.

Priložené predkladáme predmetné memorandum spolu
 aj s usneseniami obcí Poprad, Sp. Sobota a Veľká so žiadosťou, aby slú-
 čenie týchto obcí bolo láskavo čím skôr vyriešené a aj v úradnom
 vestníku vyhlásené.

Veľmi by nás záležalo na tom, aby sme úradné formality
 slúčenia a voľbu nového MNV okázale previesť mohli v rámci týchto výroč-
 ných osláv národného povstania.

Okresný výbor:
J. Šimon

v. d. II/1.
 Keďže pripojenie má byť
 nerušené

POVERENÍCTVO SNR PRE VECI VNÚTORNÉ	
Dňa:	- 8. 8. 1945
Číslo:	3476 / 1-8/6
Prílohy:	1/2

▲ Sprievodný list k obsahu Memoranda.
 SNA-Érad P-SNR 1944-1960 IV, inv.č.428, sign.2745/1945
 (zdroj: Mystérium Poprad - Mikuláš Argalács s.10)

Povereníctvo SNR pre veci vnútorné v Bratislave.

Číslo: 3476/2-II/2-1945.

V y h l á š k a

Povereníctva SNR pre veci vnútorné zo dňa 3. októbra
 1945 č. 3476/2-II/2-1945 o slúčení obcí Poprad, Veľká a
 Spišská Sobota.-

Sbor poverenkov SNR na svojom zasadnutí dňa 6. sep-
 tembra 1945 slúčil podľa § 1 zákona č. 115/1942 Sl. z.
 oboe Poprad, Veľká a Spišská Sobota v jednu obec, pričom
 stanovil, že hranice katastrálneho územia slúčených obcí
 sa nemenia voči iným susedným obciam.

Osoby, ktoré mali do dňa účinnosti tejto územnej
 zmeny domovskú príslušnosť v niektorej z uvedených ob-
 ci, dňom účinnosti územnej zmeny nadobúdajú domovskú prí-
 slušnosť v novej obci slúčením vznikalej.

Slúčením vznikalej obci určujem podľa zákona č. 266/1920
 Sb. z. a n. názov

P o p r a d .

Deň právnej účinnosti slúčenia obcí podľa § 1 ods.
 3 zákona č. 115/1942 Sl. z. určujem na 1. januára 1946.

Toto dávam na verejnú známosť s tým, že v naysle
 tejto vyhlášky treba opraviť lexikon obcí Slovenska, vyda-
 ný Štátnym štatistickým úradom v roku 1942.

P o v e r e n í k :

Dr. Viktory.

▲ 3.10.1945 vyšla vyhláška č. 3476/2-II/2-1945 o slúčení
 obcí Poprad, Veľká a Sp. Sobota. (zdroj: Mystérium
 Poprad - Mikuláš Argalács s. 11)

Pripomeňme si aspoň niekoľko dátumov a udalostí z rokov 1945 a 1946, ktoré vyústili do vytvorenia „veľkého“ Popradu.

- Už v máji 1945 sa uskutočnili rozhovory medzi národnými výbormi Popradu, Veľkej a Spišskej Soboty, ktorých iniciátorom bol Poprad. Predsedom Mestského národného výboru v Poprade bol vtedy Pavol Šimon, túto iniciatívu podporoval aj Okresný národný výbor a jeho predseda Oskar Jeleň. Vypracované bolo aj memorandum, ktoré bolo podkladom pre rokovania medzi jednotlivými stranami.

- 2. júl 1945 – plénum MNV vo Veľkej schválilo sedem podmienok, za akých bolo ochotné súhlasiť s pripojením.
- 7. júl 1945 – rokovanie pléna MNV Veľká so zástupcami Popradu a schválenie spojenia s Popradom.
- 8. júl 1945 - rokovanie popradských funkcionárov s predstaviteľmi MNV Matejoviec. Je zaujímavé, že popradskí funkcionári uvažovali o trolejbusovej trati z Veľkej do Matejoviec a dali to nielen na rokovanie s Matejovcami, ale aj do Memoranda z 30.7.1945, ktoré odoslali Predsedníctvu Slov. národ. rady. Rokovanie bolo neúspešné.

- 23. júl 1945 – rokovanie pléna MNV Spišská Sobota so zástupcami Popradu, na ktorom Sobotčania vyjadrili súhlas s pripojením a názvom zlúčenej obce Veľký Poprad.
 - 30. júl 1945 – spoločné zasadnutie zástupcov všetkých troch národných výborov, na ktorom bolo opäť vypracované memorandum adresované Slovenskej národnej rade, ktoré pripravil Eugen Bohuš. Tu sa už upustilo od budúceho názvu Veľký Poprad a názov spoločného celku mal byť len Poprad.
 - 6. september 1945 – Zbor povereníkov SNR schválil zlúčenie Popradu, Veľkej a Spišskej Soboty do jedného celku s názvom Poprad.
 - 3. október 1945 – Povereníctvo SNR pre veci vnútorné vydalo vyhlášku č. 3476/2-II/2-1945 s právnym účinkom od 1. januára 1946 o zlúčení Popradu, Veľkej a Spišskej Soboty.
 - 23. október 1945 – v popradskej Redute sa zišli členovia troch MNV a asi 400 obyvateľov, na ktorom bolo slávnostne zvolených 37 nových členov spoločného MNV. Za predsedu prvého spoločného predsedu MNV bol zvolený Pavol Šimon.
 - 30. december 1945 – odvolanie skupiny (180) obyvateľov Veľkej proti uzneseniu MNV Veľká zo 7. júla. Nemalo to však vplyv na spojenie.
 - 1. január 1946 – nadobudnutie účinnosti vyhlášky o zlúčení Popradu, Veľkej a Spišskej Soboty do jedného mesta POPRAD.
 - 28. január 1946 – určenie názvov jednotlivých častí: Poprad, Poprad-Veľká, Poprad-Svit, Poprad-Spišská Sobota, Poprad-Kvetnica a určenie aj čísel jednotlivých poštových úradov: Poprad 1 (Poprad, hlavná pošta), Poprad 2 (staničná pošta), Poprad 3 (Spišská Sobota) – dnes už neexistuje, Poprad 4 (Veľká)
 - 2. apríl 1946 – Zbor povereníkov schválil žiadosť Svitú o osamostatnenie.
 - 22. máj 1946 – Povereníctvo SNR pre veci vnútorné vydalo vyhlášku č. 1337/3-II/2-1946 o vytvorení politickej obce Svit s dňom právnej účinnosti 1. júna 1946
 - 1. jún 1946 – odčlenenie Svitú od mesta Poprad, dovtedy bol Svit súčasťou Veľkej.
- Proces vytvárania súčasného Popradu pokračoval v roku 1960.
- 1. júla 1960 sa stali súčasťou mesta aj Stráže pod Tatrami.
- Celý proces vytvárania súčasného Popradu sa uzavrel v roku 1974.
- 1. januára 1974 sa stali súčasťou mesta aj Matejovce. Tie sa ako jediné po roku 1989 aj reálne pokúsili o odčlenenie od mesta Poprad, avšak neúspešne.
- Rastislav Ovšonka